

ΔΕΛΤΙΟ ΕΞΕΛΙΞΕΩΝ ΣΤΗ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΑ

Με την επιστημονική επιμέλεια του ΙΟΒΕ

ΝΟΕΜΒΡΙΟΣ 2021

ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΠΑΡΑΓΩΓΗ
ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΒΙΟΜΗΧΑΝΙΩΝ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΝΑΠΤΥΞΗ

Περιεχόμενα

- **Σύνοψη**
- Τάσεις στην Ελληνική Οικονομία
- Εξελίξεις στη Βιομηχανία
- Διεθνές περιβάλλον
- Ενέργεια
- Ειδικό θέμα: Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Ελλάδα 2.0)

Σύνοψη: Βασικά στοιχεία

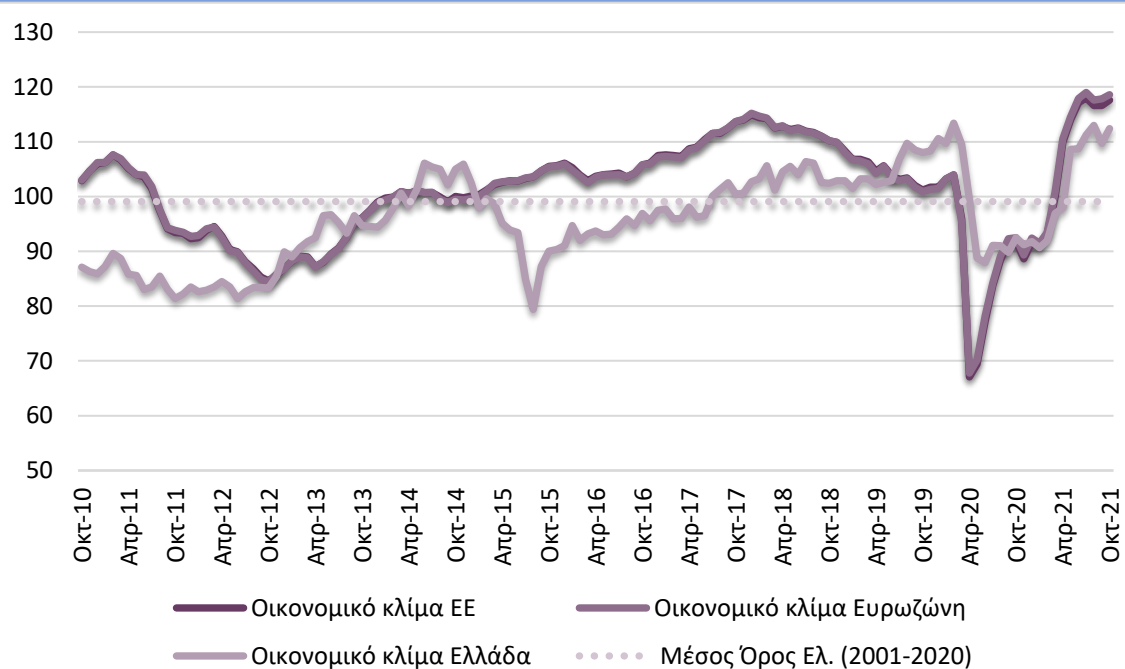
- Ήπια ενίσχυση οικονομικού κλίματος τον Οκτώβριο, αλλά εξασθένιση καταναλωτικής εμπιστοσύνης
- Βελτίωση των επιχειρηματικών προσδοκιών στη Βιομηχανία, στις 112,9 μον. τον Οκτώβριο από 106,9 μον. τον Σεπτέμβριο
- Συνεχίστηκε η αύξηση της βιομηχανικής παραγωγής 0,7% τον Σεπτέμβριο σε σύγκριση με τον Αύγουστο. Σημαντική άνοδος 9,1% (γ-ο-γ) στην Ελλάδα, έναντι ηπιότερης αύξησης 4,2% στην ΕΕ27.
- Σημαντική άνοδος των εξαγωγών βιομηχανίας 24,6% τον Αύγουστο (γ-ο-γ). Αύξηση εμπορικού ελλείμματος στα €2,6 δισεκ. από €1,8 δισεκ. ένα χρόνο πριν.
- Συνεχίστηκε η αύξηση στα ναύλα των πλοίων χύδην φορτίου και του δείκτη εμπορευματοκιβωτίων και τον Οκτώβριο. Σημαντική αύξηση του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας τον Σεπτέμβριο κατά 7,2% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα. Σημαντική αύξηση και για το Φυσικό Αέριο.
- Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Ελλάδα 2.0) έχει 4 πυλώνες: Πράσινη Μετάβαση, Ψηφιακή Μετάβαση, Απασχόληση-Δεξιότητες-Κοινωνική Συνοχή, Μετασχηματισμός Οικονομίας-Ιδιωτικές Επενδύσεις
- Σύνολο επιδοτήσεων ΕΕ: €18,4 δισεκ., σύνολο δανείων ΕΕ: €12,7 δισεκ., εκτιμώμενοι κινητοποιούμενοι εθνικοί και ιδιωτικοί πόροι: €28,8 εκατ.
- Έως τώρα στο Ταμείο Ανάκαμψης 48 ενταγμένα έργα, συνολικού προϋπολογισμού €2,76 δισεκ.

Περιεχόμενα

- Σύνοψη
- **Τάσεις στην Ελληνική Οικονομία**
- Εξελίξεις στη Βιομηχανία
- Διεθνές περιβάλλον
- Ενέργεια
- Ειδικό θέμα: Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Ελλάδα 2.0)

Ήπια ενίσχυση οικονομικού κλίματος τον Οκτώβριο και εξασθένιση καταναλωτικής εμπιστοσύνης

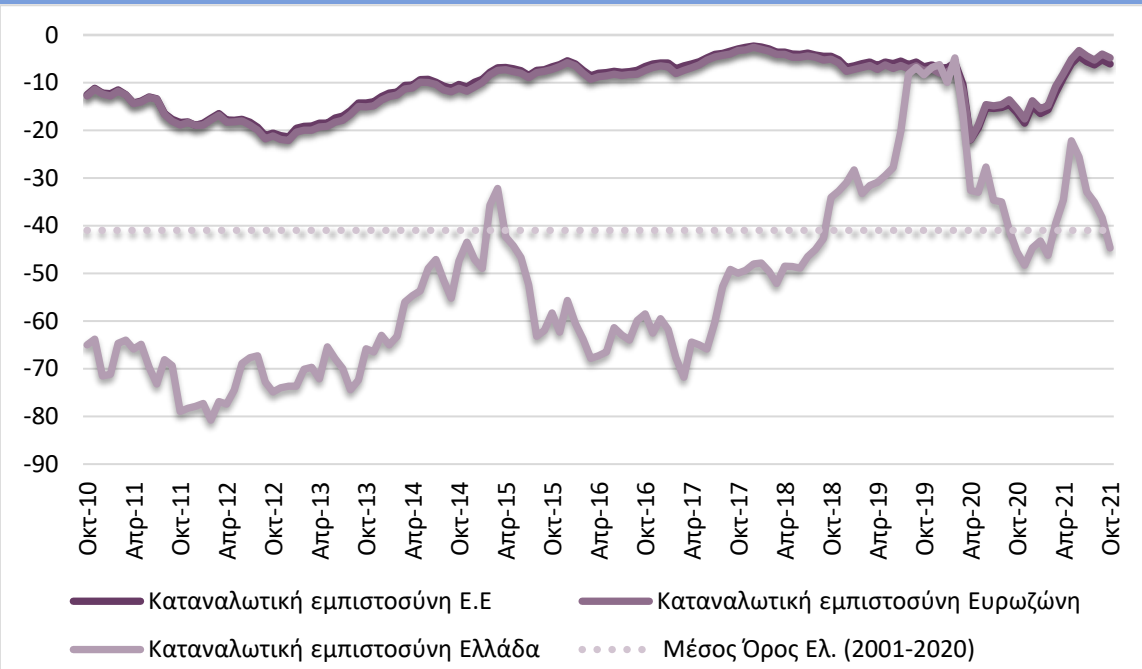
Βελτίωση οικονομικού κλίματος από ενίσχυση προσδοκιών σε Βιομηχανία, Λιανικό εμπόριο και Υπηρεσίες, αλλά επιδείνωση σε Κατασκευές

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, IOBE, έως 10/2021

Ο δείκτης οικονομικού κλίματος διαμορφώθηκε τον Οκτώβριο στις 112,4 μονάδες, έναντι 109,7 μονάδων τον προηγούμενο μήνα και 92,5 μονάδων πριν ένα χρόνο.

Συνεχίστηκε η υποχώρηση καταναλωτικής εμπιστοσύνης, από επιδείνωση σε όλους τους παράγοντες, αλλά κυρίως των προβλέψεων για την οικονομική κατάσταση των νοικοκυριών

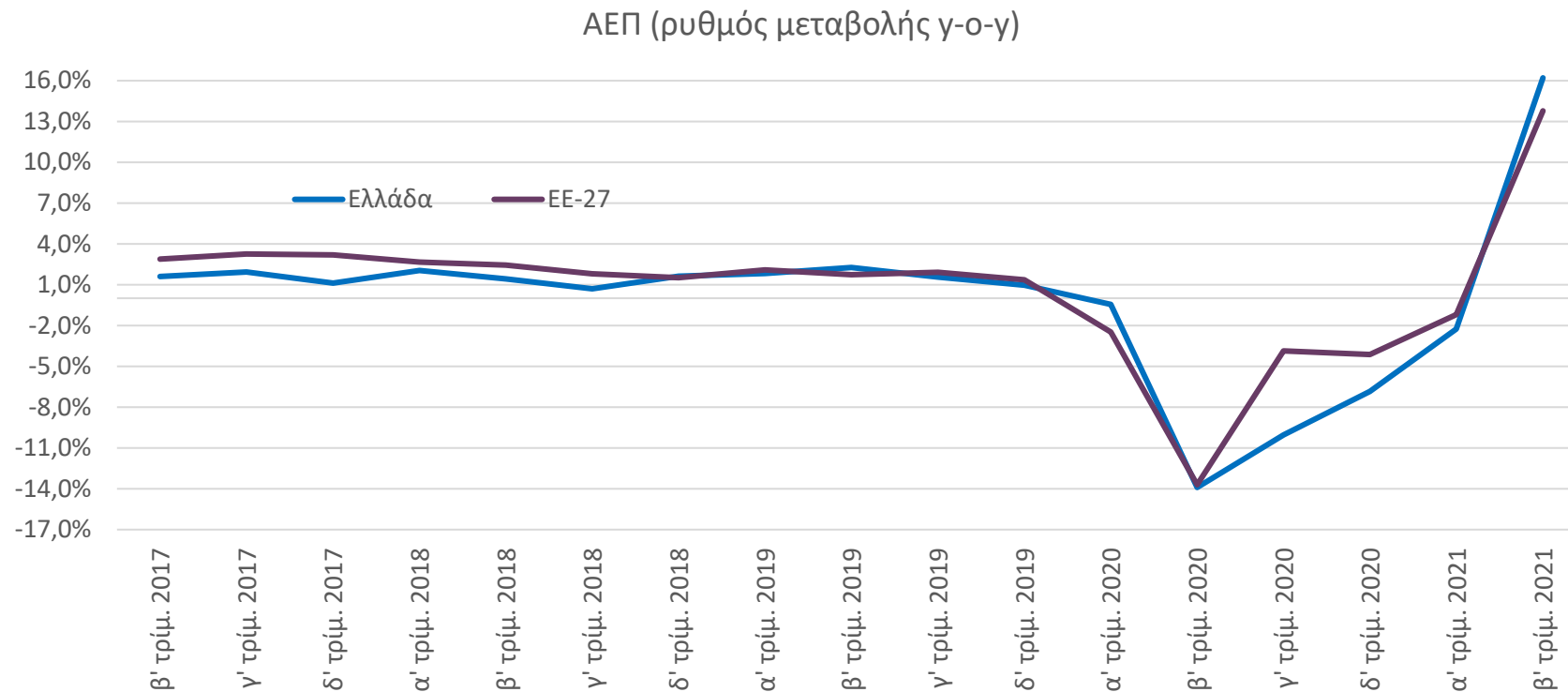

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, IOBE, έως 10/2021

Ο δείκτης καταναλωτικής εμπιστοσύνης υποχώρησε περαιτέρω τον Οκτώβριο και διαμορφώθηκε στις -44,7 (από -38,3) μονάδες τον προηγούμενο μήνα, οριακά υψηλότερα σε σχέση με τα περυσινά επίπεδα (-45,5 μονάδες).

Αλλαγή τάσης του ΑΕΠ το β' τρίμηνο του 2021 σε ισχυρή ανάκαμψη, κυρίως από έντονη άνοδο της ιδιωτικής κατανάλωσης και των εξαγωγών

Ισχυρή άνοδος του ΑΕΠ το β' τρίμηνο του 2021, κατά 16,2%, κατόπιν ύφεσης 2,3% στο προηγούμενο τρίμηνο. Συνολικά στο πρώτο εξάμηνο φέτος ρυθμός ανάκαμψης 6,3%. Αύξηση στο β' τρίμηνο ισχυρότερη της Ευρωπαϊκής Ένωσης (13,8%).

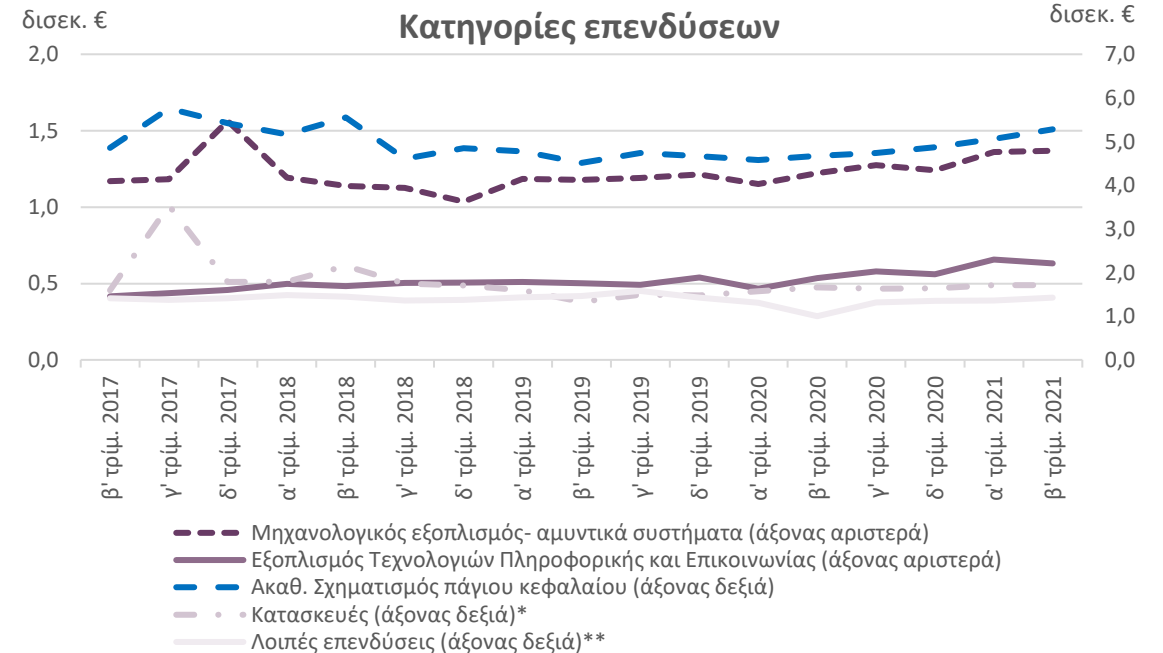
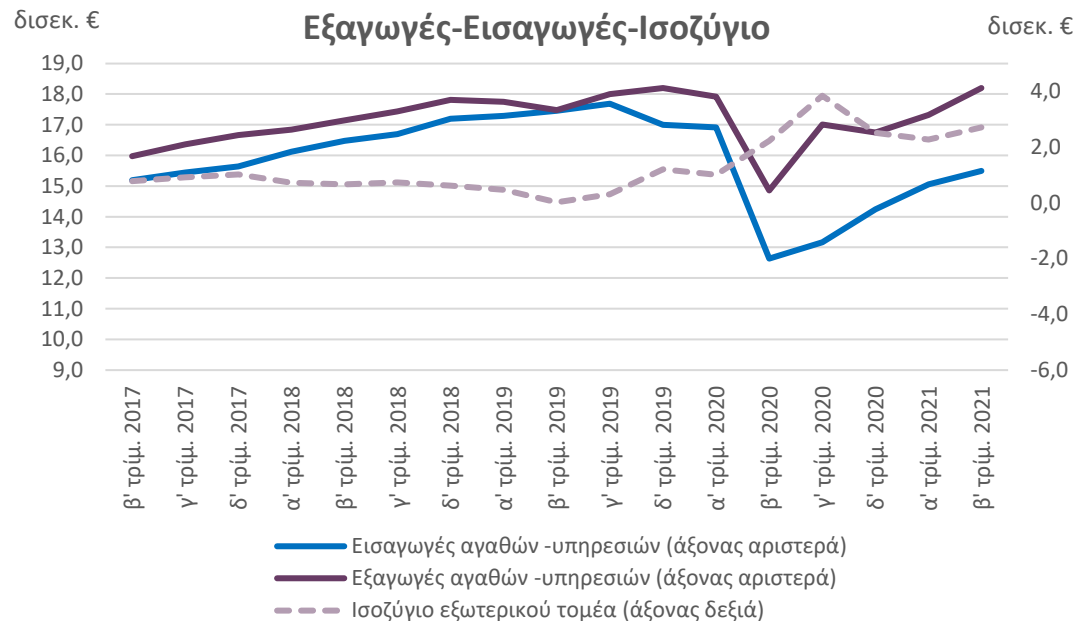

Πηγή: Τριμηνιαίοι Εθνικοί Λογαριασμοί, σε σταθερές τιμές 2015, ΕΛ.ΣΤΑΤ. Σεπτέμβριος 2021

Περαιτέρω ενίσχυση επενδύσεων, μικρότερη διεύρυνση ελλείμματος στον εξωτερικό τομέα

Ενίσχυση εξαγωγών 22,6% (+2,8 δισεκ.) στο β' τρίμ. του 2021, έναντι πτώσης 27,6% πέρυσι. Άνοδος κυρίως των εξαγωγών υπηρεσιών (+28,8%) ενώ οι εξαγωγές αγαθών αυξήθηκαν εκ νέου (+17,1%). Μεγαλύτερη απόλυτη ενίσχυση εισαγωγών (+22,5% ή +3,3 δισεκ.), έναντι πτώσης 15% πέρυσι. Έλλειμμα ισοζυγίου €2,7 δισεκ. (€2,2 δισεκ. το β' τρίμ. 2020).

Μεγαλύτερη αύξηση πάγιων επενδύσεων στο β' τρίμηνο (+12,9%, από +10,6% το α' τρίμ.), έναντι ανόδου 3,6% πριν ένα χρόνο. Προήλθε κυρίως από άνοδο στις Λοιπές Επενδύσεις (+42,1% έναντι -31,5%) και στο Μηχανολογικό εξοπλισμό-αμυντικά συστήματα (+12,0%, από +3,7%). Ηπιότερη ενίσχυση στις Κατασκευές (+2,9%, από +25,2%).

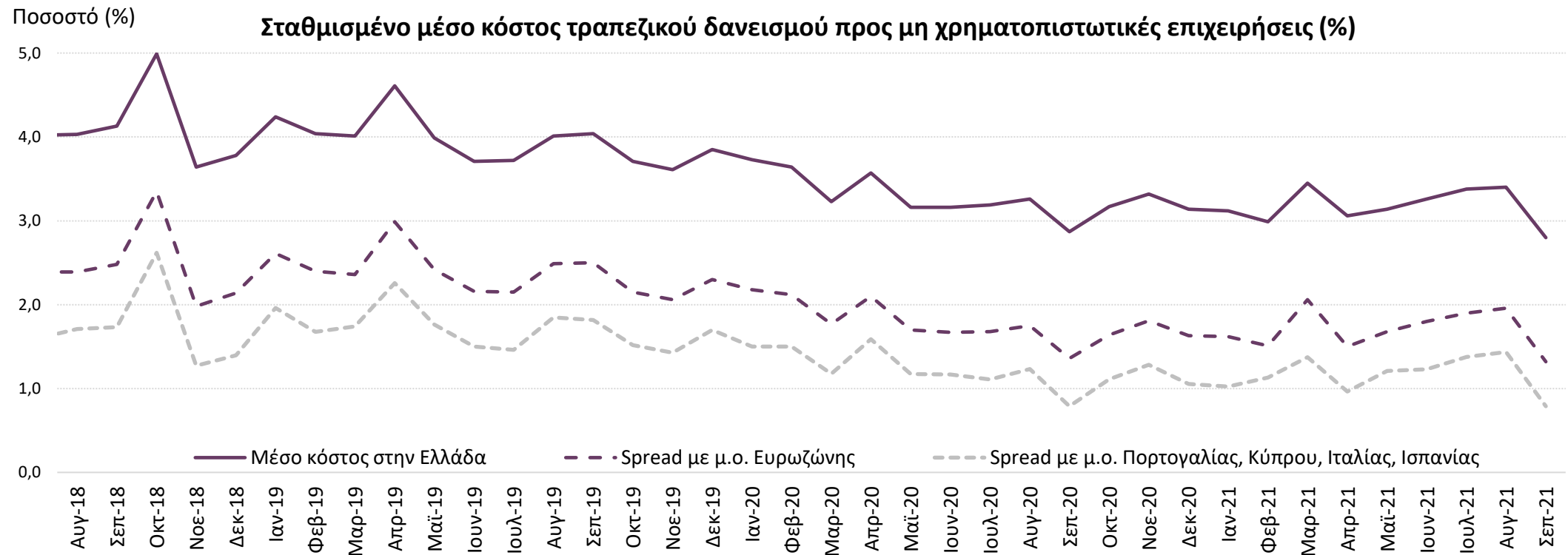

Πηγή: Τριμηνιαίο Εθνικό Λογαριασμό, σε σταθερές τιμές 2015, ΕΛ.ΣΤΑΤ., Σεπτέμβριος 2021

* Οι Κατασκευές περιλαμβάνουν τις Κατοικίες και τις Λοιπές Κατασκευές. Οι Λοιπές Κατασκευές περιλαμβάνουν τα δημόσια έργα, τα βιομηχανικά και εμπορικά κτίρια, τα ξενοδοχεία, τα κτίρια γραφείων και λοιπά μη οικιστικά κτίρια

** Οι Λοιπές επενδύσεις περιλαμβάνουν τις επενδύσεις σε Μεταφορικό εξοπλισμό, αγροτικά μηχανήματα, πνευματικά δικαιώματα κ.ά.

Το μέσο κόστος νέου δανεισμού για τις ελληνικές επιχειρήσεις μειώθηκε αισθητά τον Σεπτέμβριο, στο διαχρονικά χαμηλό επίπεδο του 2,8%...

Πηγή: ΕΚΤ, έως 9/2021

...περιορίζοντας την απόκλιση από το μέσο κόστος δανεισμού επιχειρήσεων στην Ευρωζώνη και το «Νότο» της Ευρωζώνης, στις 132 και 79 μονάδες βάσης από 196 και 144 μονάδες βάσης, αντίστοιχα, τον Αύγουστο.

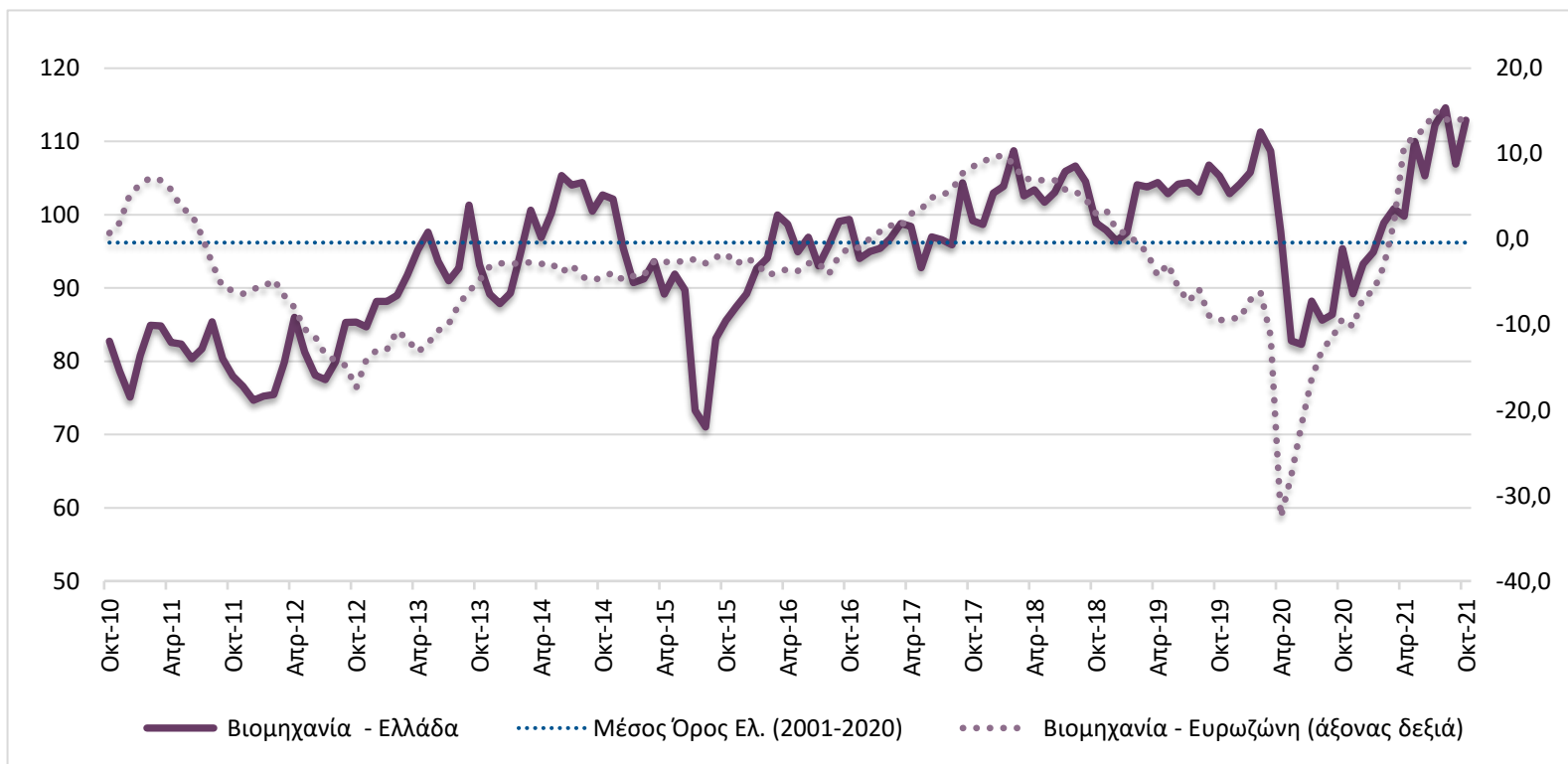

Περιεχόμενα

- Σύνοψη
- Τάσεις στην Ελληνική Οικονομία
- **Εξελίξεις στη Βιομηχανία**
- Διεθνές περιβάλλον
- Ενέργεια
- Ειδικό θέμα: Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Ελλάδα 2.0)

Βελτίωση των επιχειρηματικών προσδοκιών στη Βιομηχανία

Άνοδος προσδοκιών, από ενίσχυση εκτιμήσεων για τις παραγγελίες και την τρέχουσα ζήτηση και προβλέψεων για την παραγωγή προσεχώς

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, IOBE, έως 10/2021

Ο Δείκτης Επιχειρηματικών Προσδοκιών στη Βιομηχανία ενισχύθηκε τον Οκτώβριο στις 112,9 (από 106,9 μονάδες) τον Σεπτέμβριο, αισθητά υψηλότερα ωστόσο, από το αντίστοιχο περυσινό επίπεδο (95,4μον.), και το δεύτερο μεγαλύτερο από τον Απρίλιο του 2007

Προβλέψεις σε επιμέρους κατηγορίες του Δείκτη Βιομηχανίας (I)

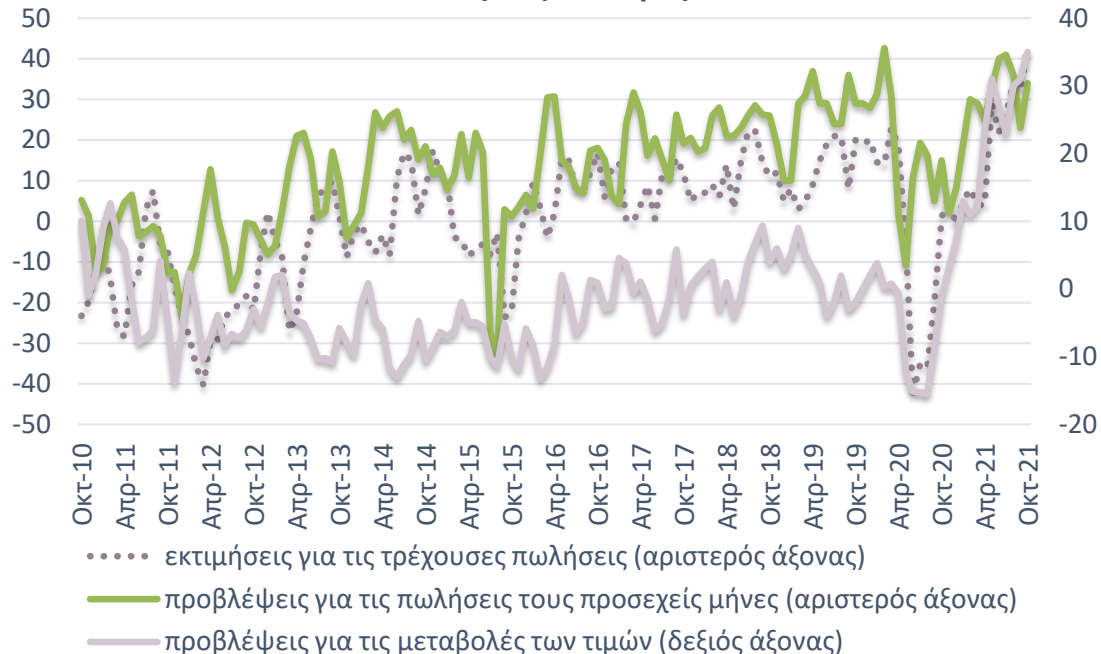
Σημαντική βελτίωση του ισοζυγίου προβλέψεων για την απασχόληση. Άνοδος και του δείκτη προβλέψεων για την παραγωγή

Ήπια ενίσχυση του ισοζυγίου προβλέψεων για τις τιμές. Βελτίωση και του ισοζυγίου των εκτιμήσεων για τις πωλήσεις

Απασχόληση και Παραγωγή

Πωλήσεις και Τιμές

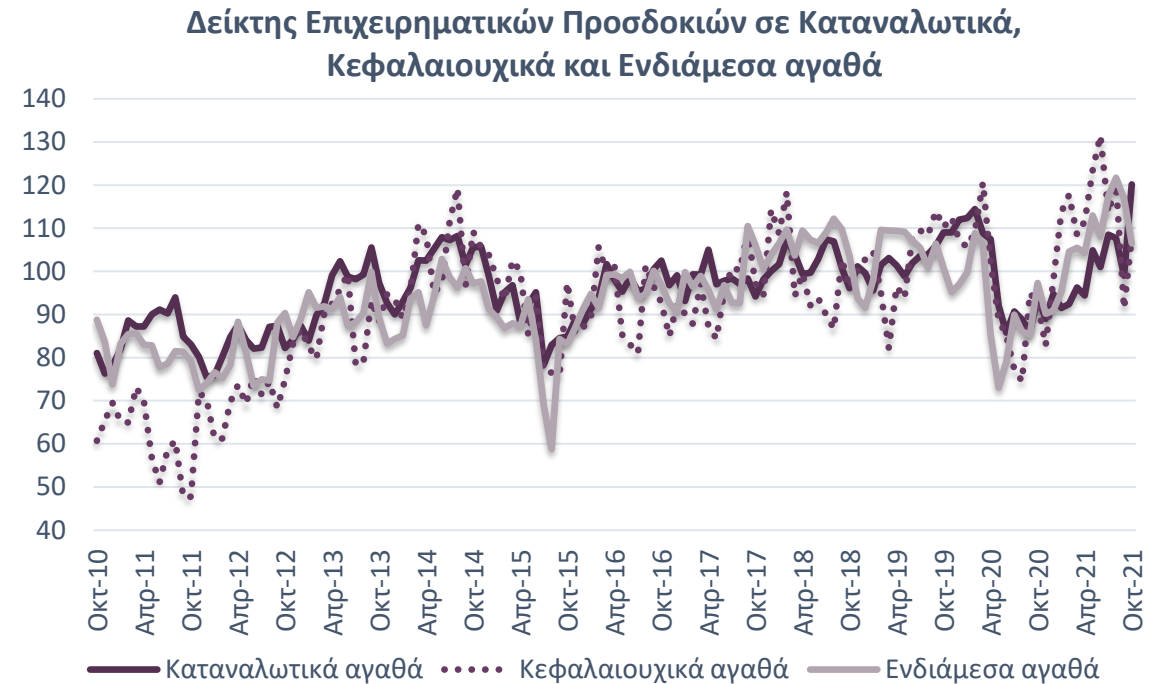
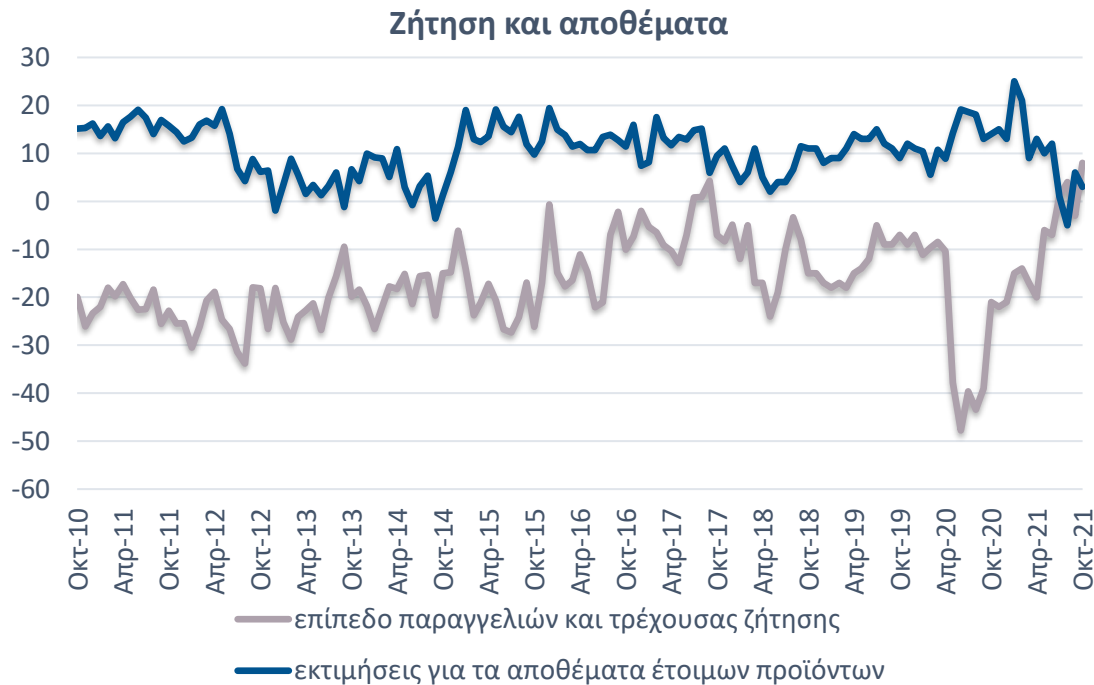
Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, IOBE, έως 10/2021

Η παγκόσμια οικονομία και το διεθνές εμπόριο συνεχίζουν να μεγεθύνονται με υψηλούς ρυθμούς, στηρίζοντας τη βιομηχανική παραγωγή.

Προβλέψεις σε επιμέρους κατηγορίες του Δείκτη Βιομηχανίας (II)

Αναστροφή τάσης και πάλι, με θετικό πρόσημο, ο δείκτης για παραγγελίες και τρέχουσα ζήτηση. Θετικό, και σε χαμηλότερα επίπεδα το ισοζύγιο για τα αποθέματα

Υποχώρηση για τα Ενδιάμεσα αγαθά. Αισθητή άνοδος για τα Καταναλωτικά και Κεφαλαιουχικά αγαθά, λόγω της βελτίωσης των προβλέψεων για την παραγωγή, και των παραγγελιών και της ζήτησης, αντίστοιχα.

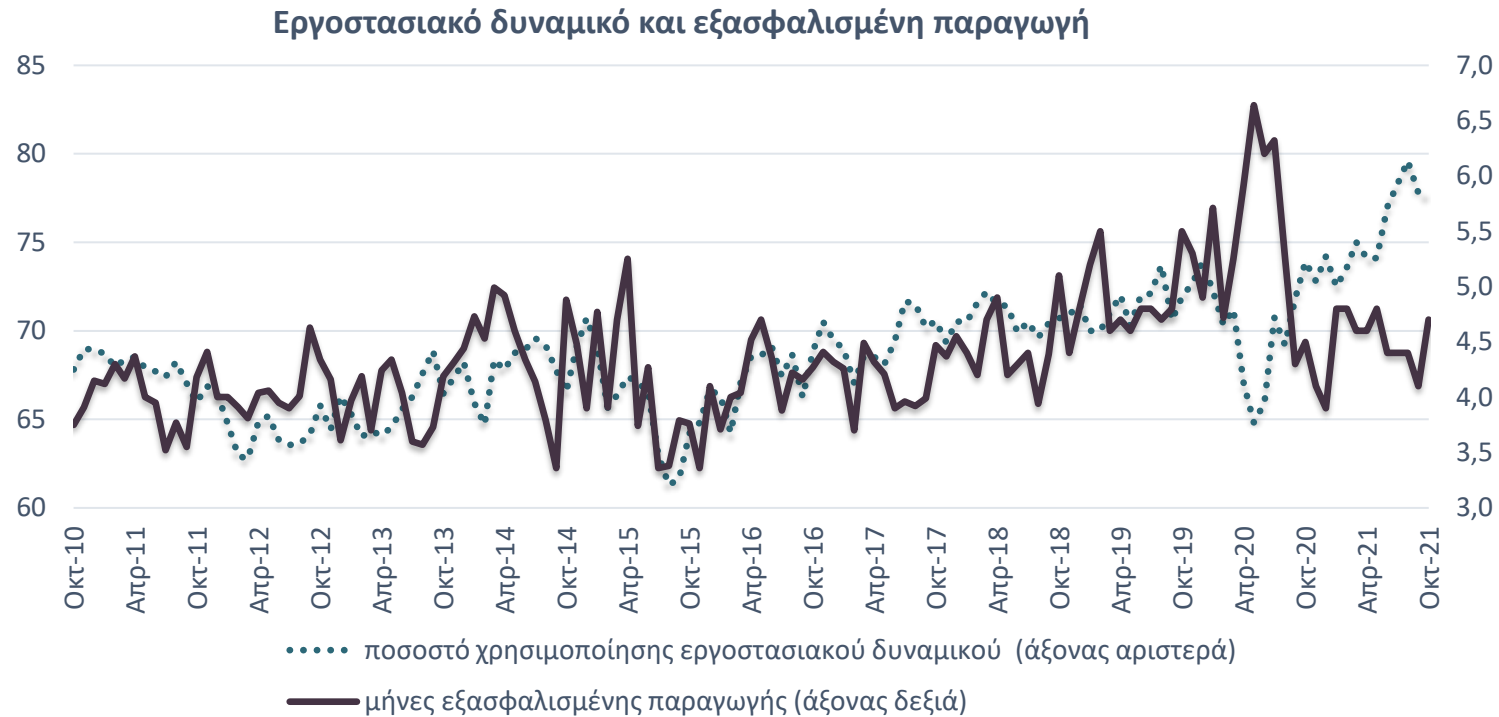

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, IOBE, έως 10/2021

Ανησυχία για τη διατάραξη των διεθνών αγορών όσον αφορά το κόστος μεταφορών και πρώτων υλών, καθώς και το ενεργειακό κόστος

Οριακή υποχώρηση για το εργοστασιακό δυναμικό και άνοδος για την εξασφαλισμένη παραγωγή

Η αξιοποίηση του δυναμικού της βιομηχανίας σημείωσε οριακή εξασθένηση τον Οκτώβριο του 2021, παραμένοντας ωστόσο σε υψηλά επίπεδα.

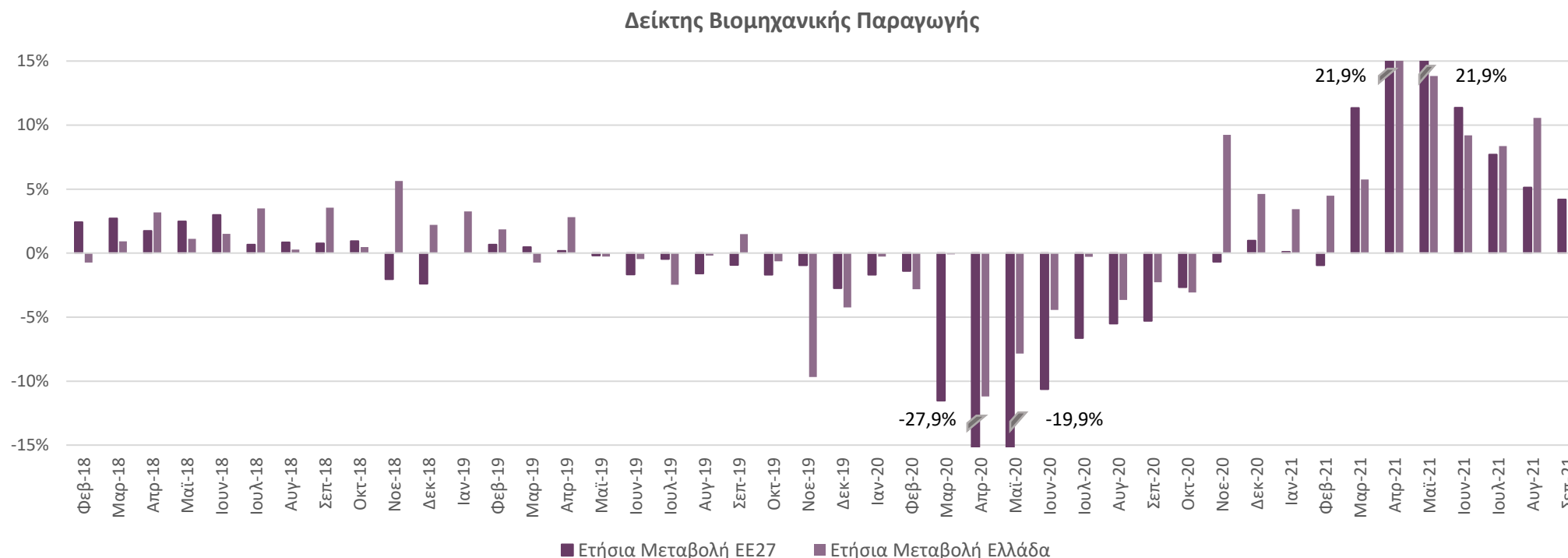

Πηγή: Ευρωπαϊκή Επιτροπή, IOBE, έως 10/2021

Οι μήνες εξασφαλισμένης παραγωγής ενισχύθηκαν στους 4,7 μήνες, με το ποσοστό χρησιμοποίησης εργοστασιακού δυναμικού να εξασθενεί οριακά στο 77,6% τον Οκτώβριο.

Ενίσχυση της βιομηχανικής παραγωγής 9,1% τον Σεπτέμβριο σε σχέση με ένα χρόνο πριν, στην Ελλάδα, έναντι ηπιότερης αύξησης 4,2% στην ΕΕ27

Βελτίωση κατά 0,7% σε σύγκριση με τον προηγούμενο μήνα.

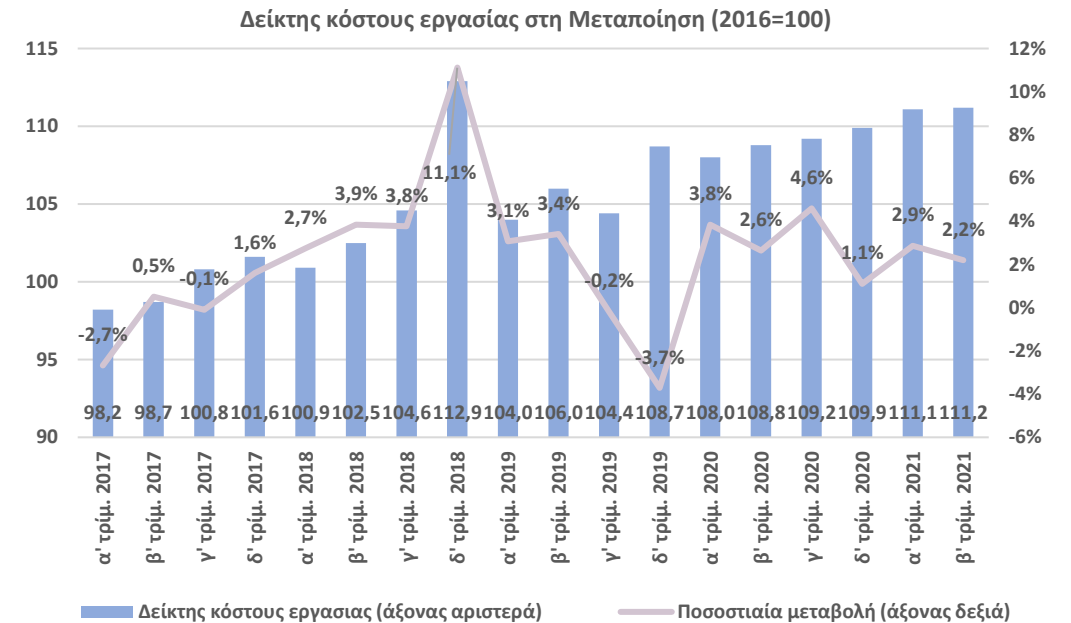
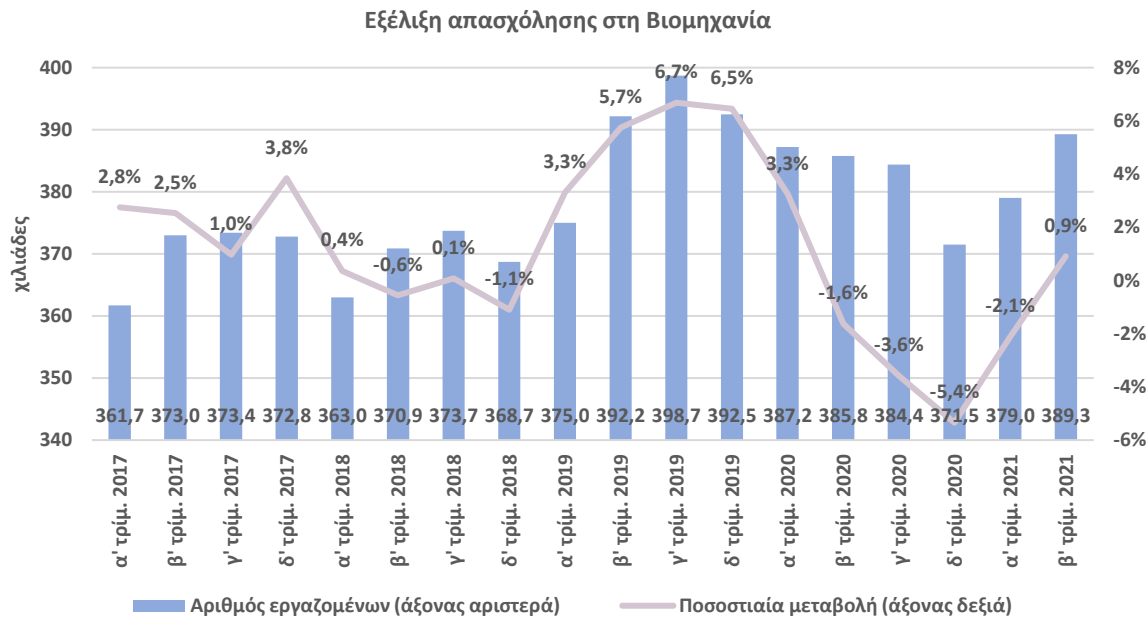
Πηγή: Eurostat, ΕΛΣΤΑΤ, έως 9/2021. Σημ: Εποχικά διορθωμένα στοιχεία

Βελτίωση για όλους σχεδόν τους κλάδους της βιομηχανίας τον Αύγουστο. Παραγωγή ηλεκτρικού ρεύματος (5,7%), Μεταποίηση (11,4%), Αμετάβλητη η Παροχή νερού. Σε κλάδους υψηλής σημασίας για την οικονομία, σημειώθηκε αύξηση στα Φάρμακα (12,8%) και τα Τρόφιμα (6,5%). Ήπια εξασθένιση της παραγωγής καταγράφηκε στα Βασικά μέταλλα (-3,5%).

Οριακή αύξηση της απασχόλησης στη Βιομηχανία το β' τρίμηνο και άνοδος του κόστους εργασίας

Αύξηση της απασχόλησης στη Βιομηχανία* για πρώτη φορά ύστερα τέσσερα συνεχόμενα τρίμηνα μείωσης

Αύξηση του δείκτη κόστους εργασίας στη Μεταποίηση για έκτο συνεχόμενο τρίμηνο

Πηγή: ΕΛΣΤΑΤ, έως β' τρίμ. 2021, * Σημ: Ορυχεία-Λατομεία και Μεταποίηση

- Το β' τρίμ. του 2021 οι απασχολούμενοι στη Βιομηχανία αυξήθηκαν κατά 0,9% ή κατά 3,5 χιλ. άτομα συγκριτικά με το β' τρίμ. 2020 (στους 385,8 χιλ.).
- Την ίδια περίοδο η απασχόληση στο σύνολο της οικονομίας αυξήθηκε 1,9% ή κατά 71,3 χιλ. απασχολούμενους (στους 3.915,3 χιλ. από τους 3.844,0 χιλ.).

Πηγή: Eurostat, έως β' τρίμ. 2021, *Σημ: Εποχικά και ημερολογιακά διορθωμένος

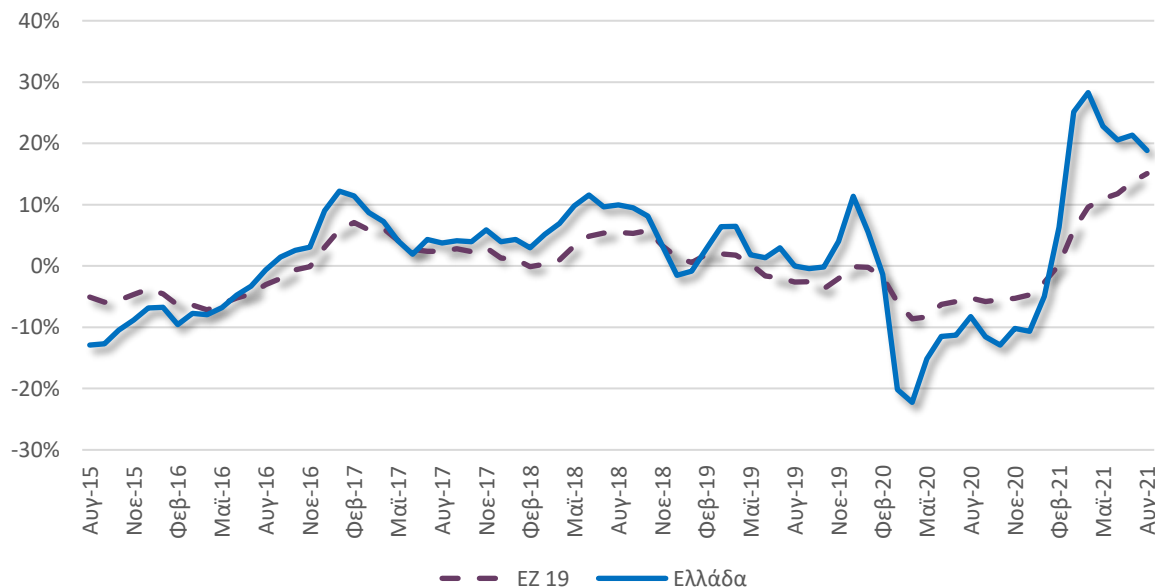
- Το β' τρίμ. του 2021 αυξήθηκε 2,2% (στις 111,2 μονάδες από τις 108,8 μονάδες ένα χρόνο πριν) σε συνέχεια ανόδου 2,6% το β' τρίμ. 2020 (106,0 μονάδες το β' τρίμ. 2019).

Ελαφρώς εξασθενημένη άνοδος των τιμών εισαγωγών, και ήπια ενισχυμένη για τις τιμές παραγωγού

Νέα σημαντική ενίσχυση των τιμών εισαγωγών τον Αύγουστο, κατά 18,8% από 21,3% τον Ιούλιο. Ηπιότερη ενίσχυση για τις τιμές στην Ευρωζώνη (15,1% από 13,7% τον προηγούμενο μήνα).

Ανοδικά και ο δείκτης τιμών παραγωγού τον Σεπτέμβριο (17,4%) από 13,9% τον Αύγουστο. Σε χαμηλότερα επίπεδα οι μεταβολές σε Ευρώπη τον Αύγουστο, στην περιοχή του 9,3% από 7,9% τον Ιούλιο.

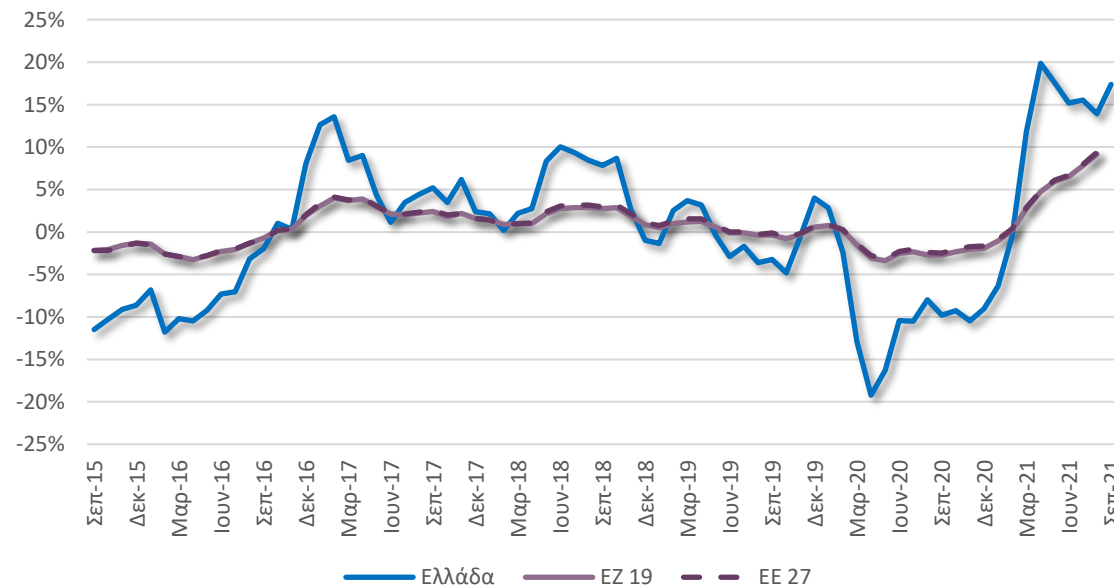
Ετήσιες μεταβολές Δείκτη Τιμών Εισαγωγών στη Βιομηχανία
(Μεταποίηση, Ορυχεία & Λατομεία)

Πηγή: Eurostat, έως 8/2021

Σημ: Οι τιμές εισαγωγών αφορούν στο σύνολο της αγοράς, σε σταθερές τιμές 2015

Ετήσιες μεταβολές Δείκτη Τιμών Παραγωγού στη Βιομηχανία
(Μεταποίηση, Ορυχεία & Λατομεία)

Πηγή: Eurostat, έως 9/2021

Δεν υπάρχουν διαθέσιμα στοιχεία για ΕΖ19 και ΕΕ27 για τον Σεπτέμβριο

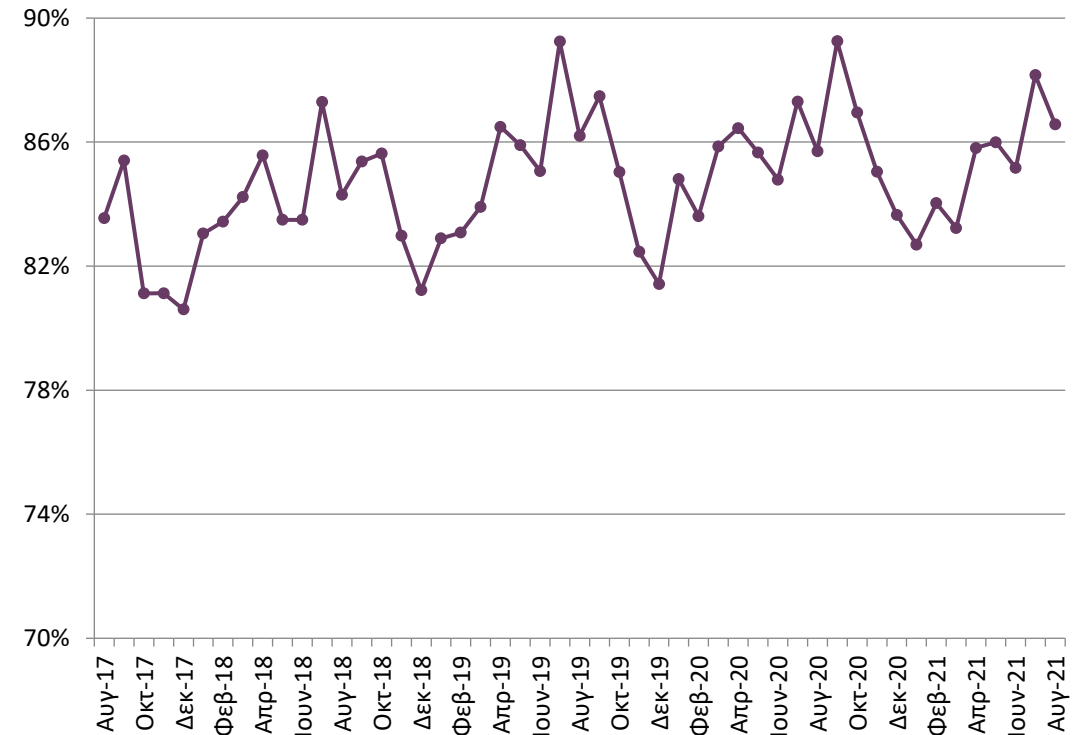
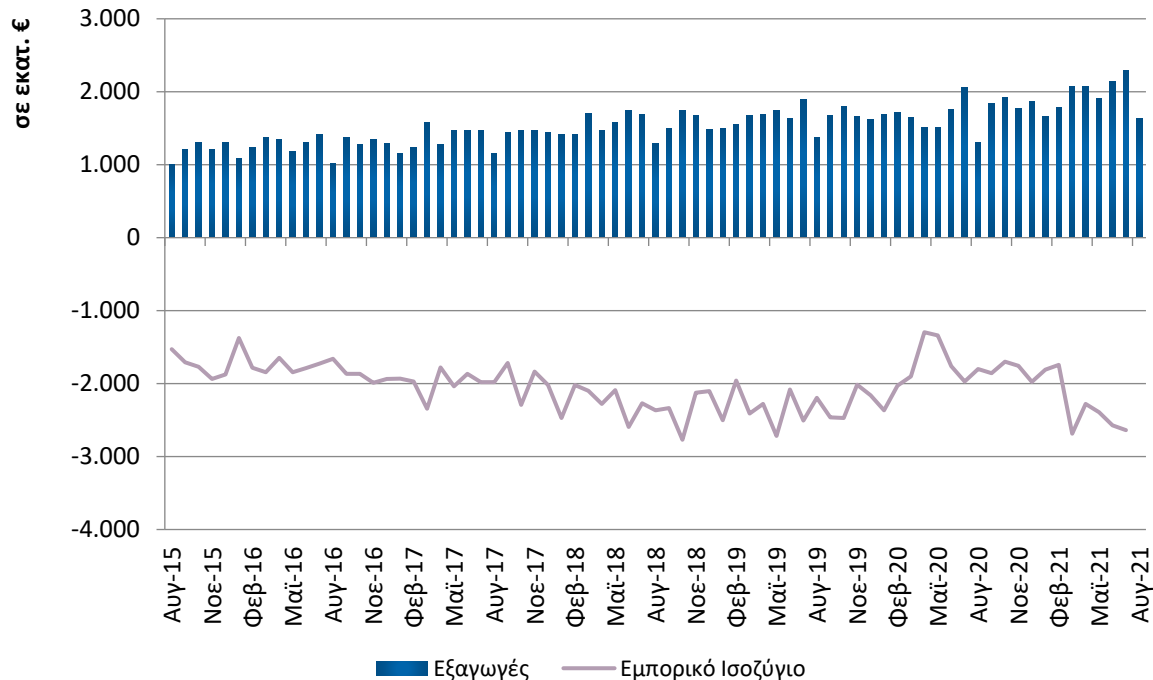
Σημ: Οι τιμές παραγωγού αφορούν στο σύνολο της αγοράς, σε σταθερές τιμές 2015

Άνοδος εξαγωγών και εμπορικού ελλείμματος βιομηχανίας τον Αύγουστο σε σχέση με ένα χρόνο πριν

Στα €1,6 δισεκ. οι εξαγωγές των βιομηχανικών προϊόντων* τον Αύγουστο (+24,6%, γ-ο-γ). Το εμπορικό έλλειμμα στα €2,6 δισεκ. από €1,8 δισεκ. ένα χρόνο πριν.

Το μερίδιο των βιομηχανικών προϊόντων άγγιξε το 87% του συνόλου των εξαγωγών αγαθών*

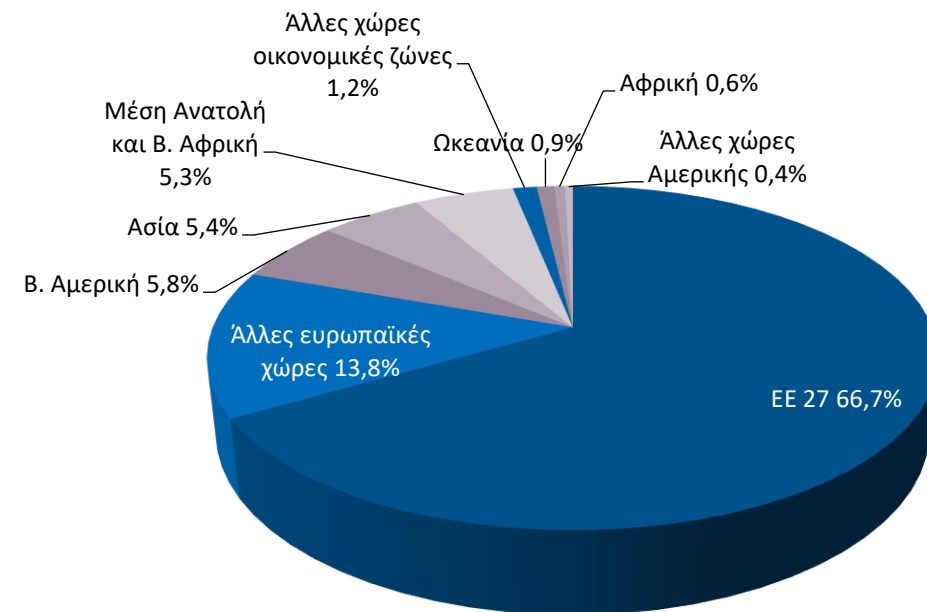
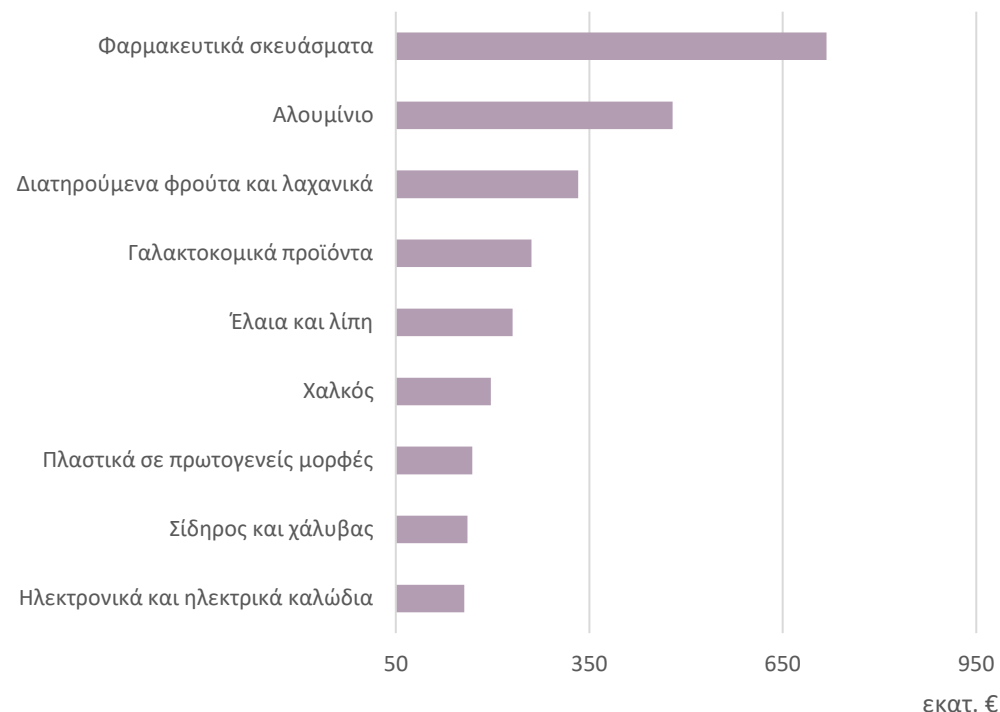
Πηγή: Eurostat, International Trade, ComExt, ΕΛΣΤΑΤ, έως 8/2021

*Σημ: Σε τρέχουσες τιμές. Περιλαμβάνονται τα Ορυχεία-Λατομεία και η Μεταποίηση, εξαιρουμένων των Προϊόντων διύλισης πετρελαίου

Φαρμακευτικά σκευάσματα και Αλουμίνιο κορυφαία εξαγόμενα βιομηχανικά προϊόντα και το β' τρίμηνο

Πρωτοπόρησαν για τις εξαγωγές τους τα Φαρμακευτικά σκευάσματα, με €718 εκατ. (+3,5% σε σχέση με ένα χρόνο πριν), και το Αλουμίνιο, με €479 εκατ. (+32,2%, γ-ο-γ).

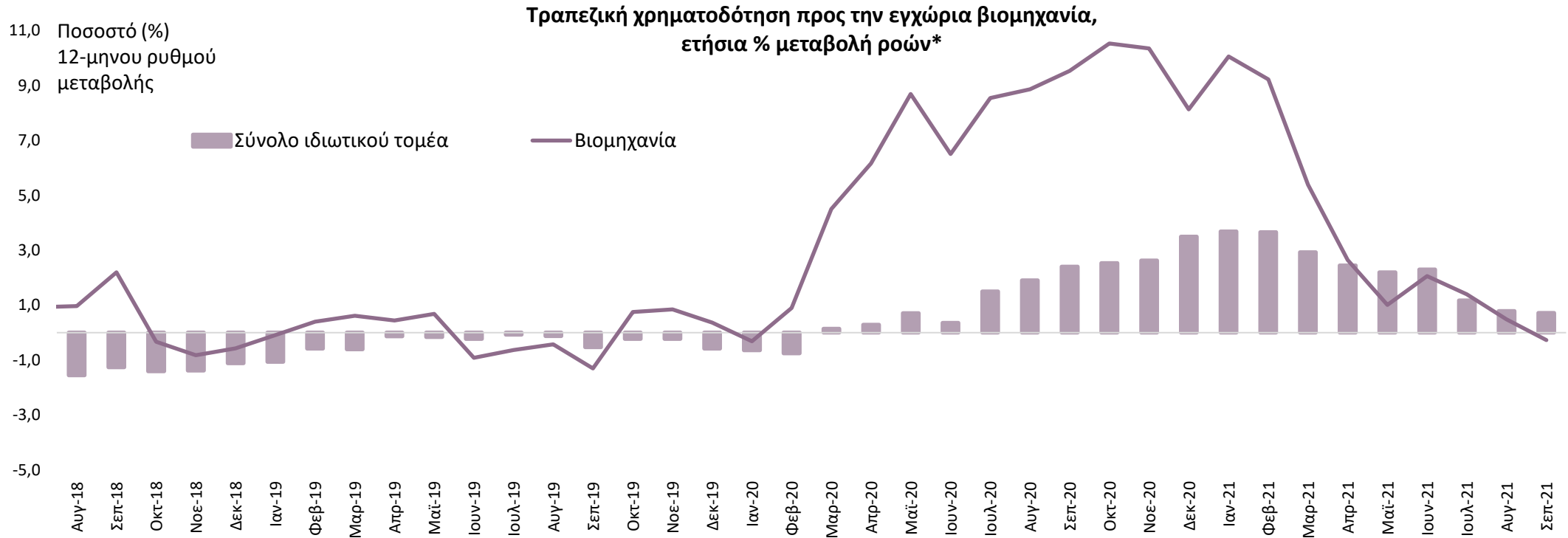
Στο β' τριμ. του 2021, σχεδόν το 81% των βιομηχανικών προϊόντων* προς ευρωπαϊκές χώρες, ενώ ένα μόλις 5,8% προς Β. Αμερική

Πηγή: Eurostat, International Trade, ComExt, έως β' τριμ. 2021

*Σημ: Σε τρέχουσες τιμές. Περιλαμβάνονται τα Ορυχεία-Λατομεία και η Μεταποίηση, εξαιρουμένων των Προϊόντων διύλισης πετρελαίου

Ο 12-μηνος ρυθμός ετήσιας αύξησης των πιστώσεων προς τη βιομηχανία έγινε αρνητικός τον Σεπτέμβριο...

Πηγή: Τράπεζα της Ελλάδος, έως 9/2021

* Οι ροές προκύπτουν από τις μεταβολές των υπολοίπων διορθωμένες για τις διαγραφές δανείων, απομειώσεις αξίας χρεογράφων, τις συναλλαγματικές διαφορές και τις αναταξινομήσεις/μεταβιβάσεις δανείων.

...για πρώτη φορά μετά από 18 μήνες, αν και οι καθαρές ροές νέων πιστώσεων ήταν θετικές κατά €0,5 δισεκ. προς τον εγχώριο ιδιωτικό τομέα.

Περιεχόμενα

- Σύνοψη
- Τάσεις στην Ελληνική Οικονομία
- Εξελίξεις στη Βιομηχανία
- **Διεθνές περιβάλλον**
- Ενέργεια
- Ειδικό θέμα: Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Ελλάδα 2.0)

Ανοδικές τάσεις στις τιμές εμπορευμάτων

Σημαντική άνοδος της τιμής του πετρελαίου κατά 12,1% τον Οκτώβριο, στα \$83,5/βαρέλι, στο υψηλότερο σημείο από το 2014

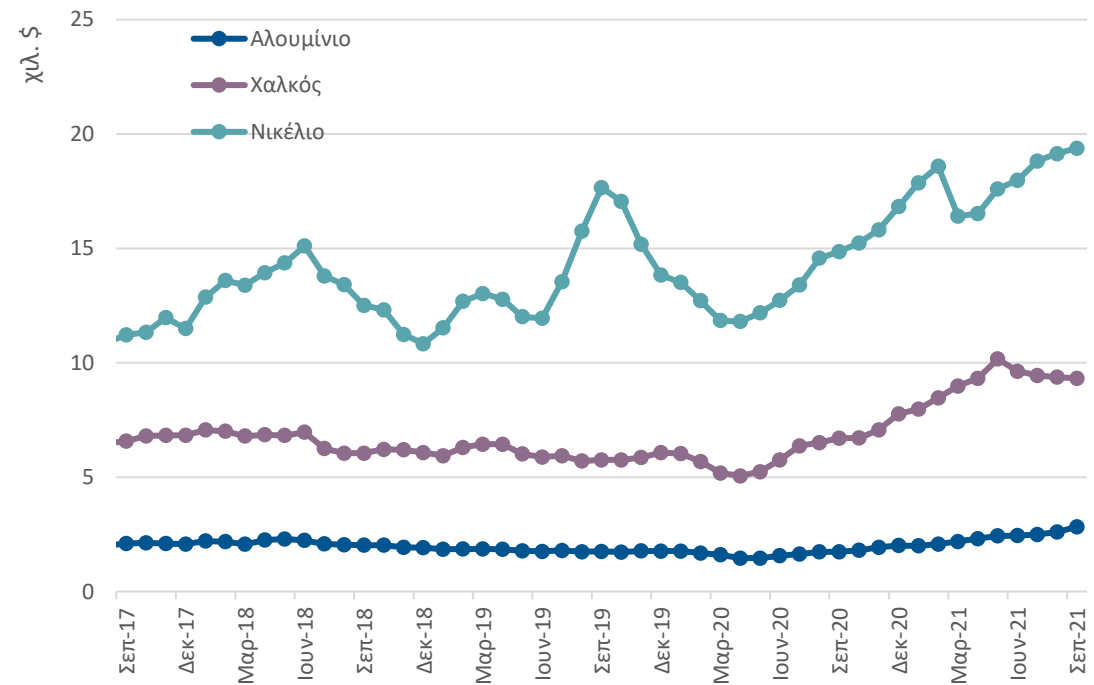
Άνοδος για το Αλουμίνιο (+8,9%) και το Νικέλιο (+1,2%), υποχώρηση για το Χαλκό (-0,5%) τον Σεπτέμβριο

Τιμή αργού πετρελαίου (Brent)

Πηγή: U.S. Energy Information Administration, έως 10/2021

Τιμές βιομηχανικών μετάλλων

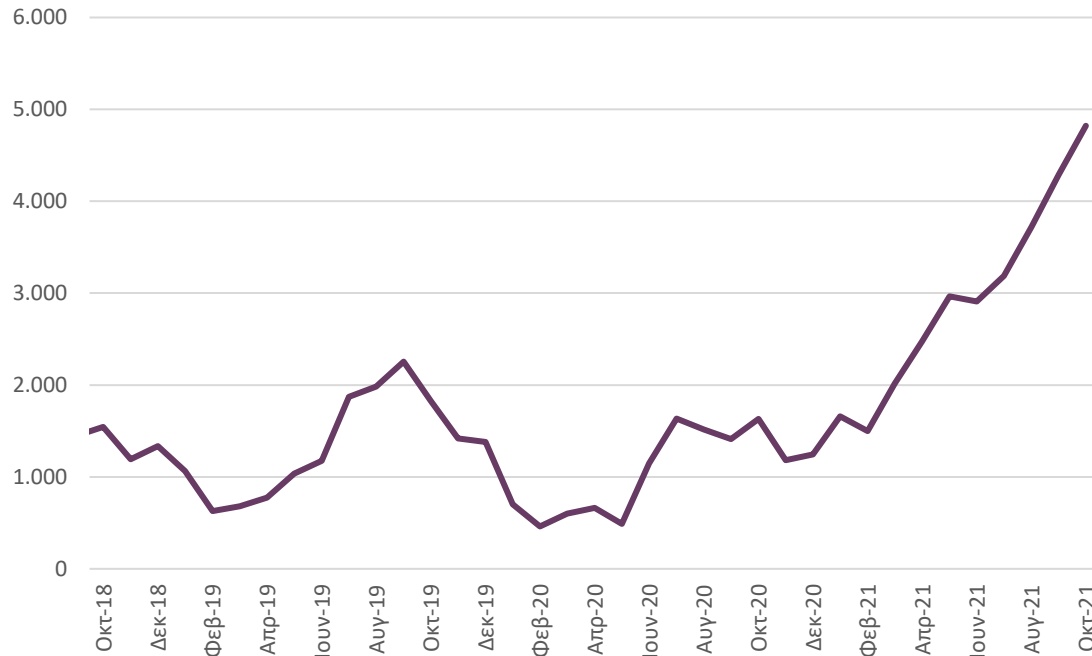
Πηγή: ΔNT, Commodity data portal, έως 9/2021

Οι καθυστερήσεις σε λιμάνια της Ασίας εξακολουθούν να επηρεάζουν τους δείκτες της παγκόσμιας ναυτιλίας

Συνεχίστηκε η αύξηση στα ναύλα των πλοίων χύδην φορτίου και τον Οκτώβριο. Σε υπερδιπλάσιο επίπεδο από πέρσι (+195,6%) και 12,4% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα.

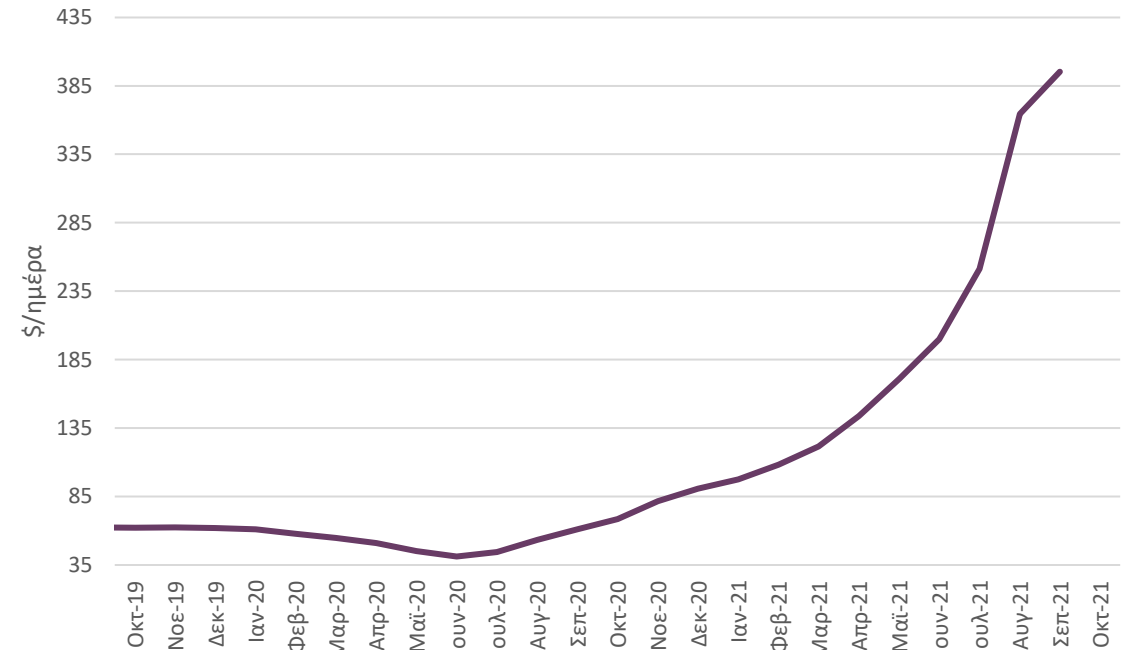
Συνεχίστηκε η αύξηση του δείκτη εμπορευματοκιβωτίων και τον Οκτώβριο, 1,2% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα (από +8,4% τον Σεπτέμβριο). Παρέμεινε υψηλότερος πάνω από 5 φορές σε σχέση με ένα χρόνο πριν.

Ετήσια Μεταβολή Δείκτη BDI

Πηγή: Clarksons, έως 10/2021

Δείκτης εμπορευματοκιβωτίων

Πηγή: Clarksons, έως 10/2021

Μείωση για την ισοτιμία ευρώ/δολαρίου

Σημαντική πτώση της ισοτιμίας του ευρώ έναντι του δολαρίου (-1,4%) τον Οκτώβριο, στα 1,16 \$/€

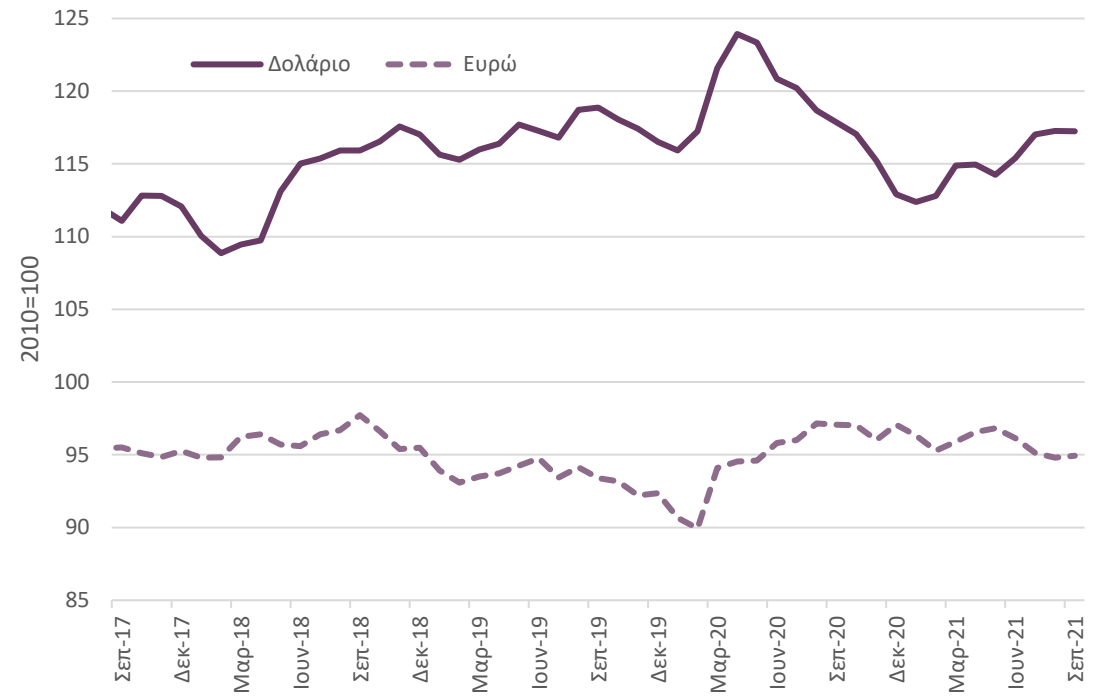
Ισοτιμία ευρώ/δολαρίου

Πηγή: ΕΚΤ, έως 10/2021

Σταθεροποίηση δολαρίου και ευρώ σε σχέση με τους κύριους εμπορικούς εταίρους τον Σεπτέμβριο

Δείκτης πραγματικής σταθμισμένης ισοτιμίας

Πηγή: Bank for International Settlements, έως 9/2021

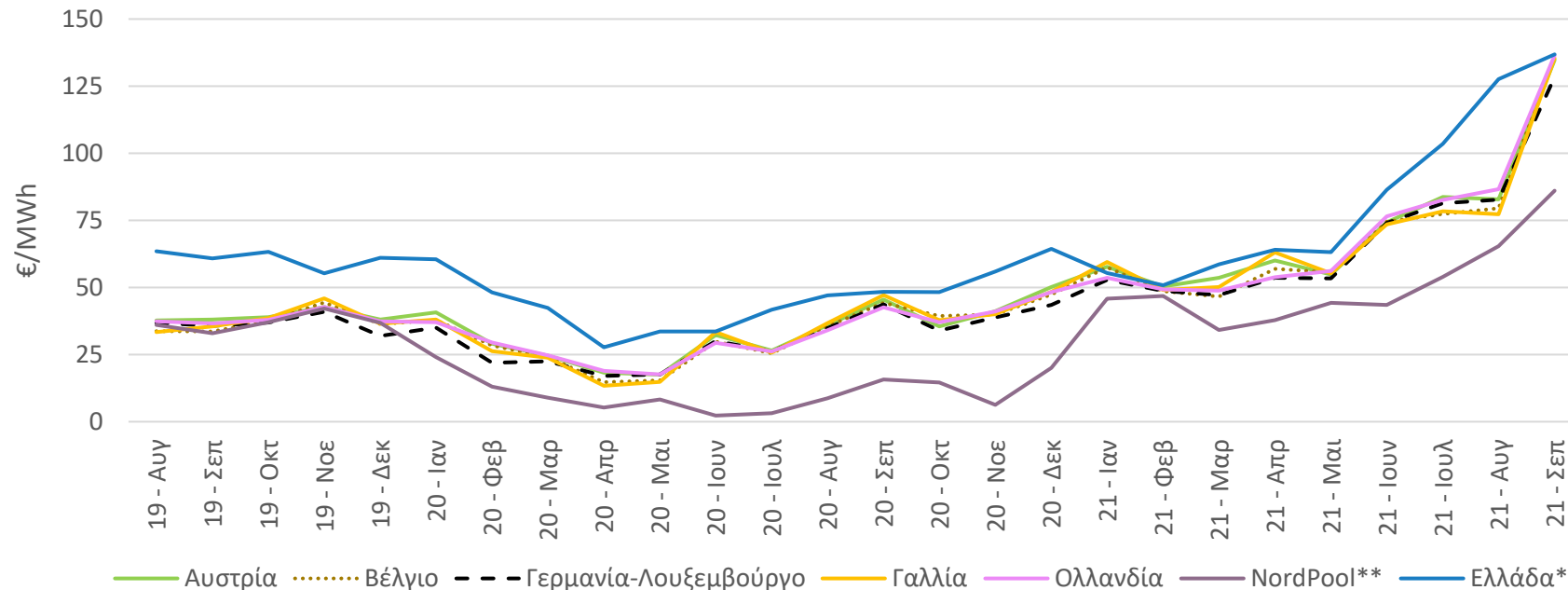
Περιεχόμενα

- Σύνοψη
- Τάσεις στην Ελληνική Οικονομία
- Εξελίξεις στη Βιομηχανία
- Διεθνές περιβάλλον
- **Ενέργεια**
- Ειδικό θέμα: Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Ελλάδα 2.0)

Σημαντική αύξηση του κόστους ηλεκτρικής ενέργειας

Η τιμή χονδρικής φορτίου βάσης ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα αυξήθηκε τον Σεπτέμβριο κατά 7,2% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα

Πηγή: ΑΔΜΗΕ, NordPool έως 9/2021

* Μεσοσταθμική Τιμή Αγοράς Ηλεκτρικής Ενέργειας στο Διασυνδεδεμένο Σύστημα.

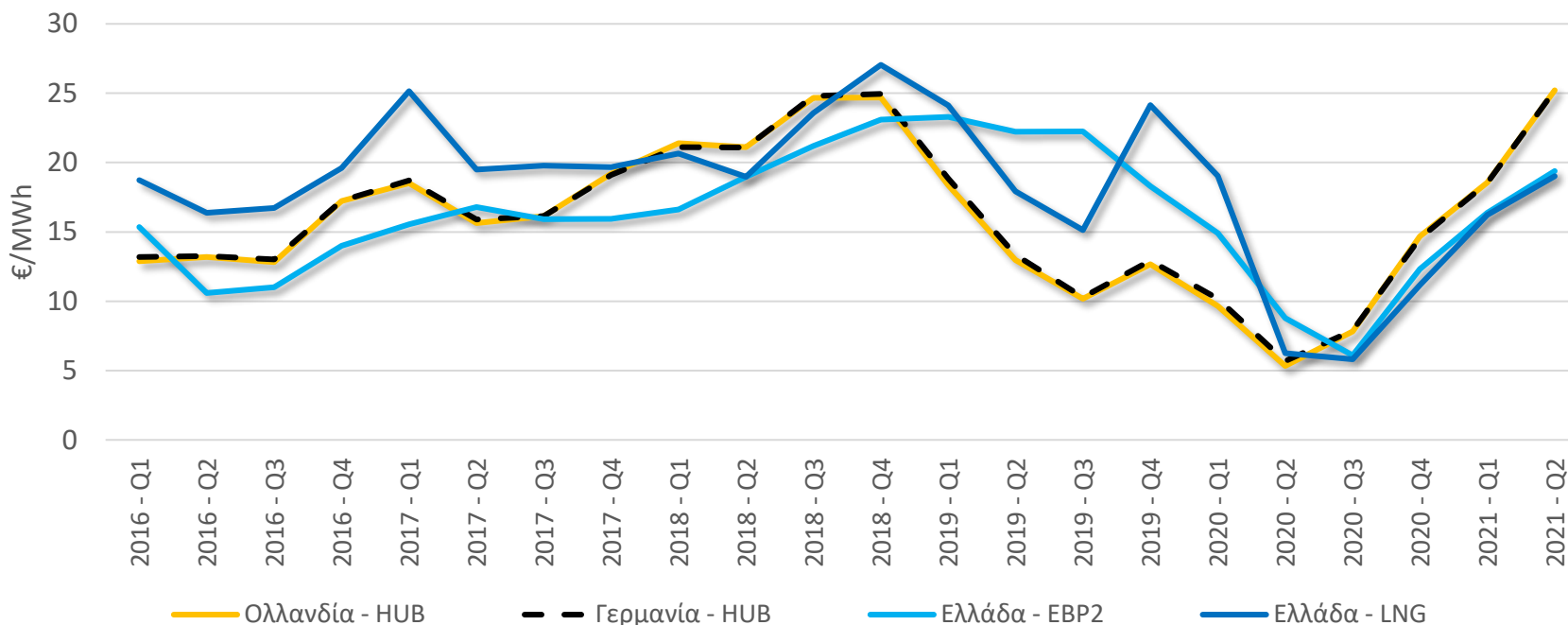
** Μηνιαία τιμή (day-ahead) συστήματος NordPool που προκύπτει από το σύνολο των ενεργειακών αγορών της Νορβηγίας, Σουηδίας, Φινλανδίας, Δανίας, Εσθονίας, Λετονίας, Λιθουανίας.

† Μηνιαίες τιμές (day-ahead) από Nordpool για τις αγορές Αυστρίας, Βελγίου, Γερμανίας-Λουξεμβούργου, Γαλλίας και Ολλανδίας που συμμετέχουν στο Ευρωπαϊκό Χρηματιστήριο Ενέργειας.

Τον Σεπτέμβριο, η τιμή της ηλεκτρικής ενέργειας στην Ελλάδα (136,8 €/MWh) ήταν σε παρόμοια επίπεδα με τις υπόλοιπες Ευρωπαϊκές αγορές† και 59% υψηλότερη από την τιμή συστήματος NordPool (86,0 €/MWh).

Σημαντική αύξηση του κόστους Φυσικού Αερίου

Η τιμή του Φυσικού Αερίου στην Ελλάδα το δεύτερο τρίμηνο του 2021 ακολούθησε τις ανοδικές τάσεις βασικών αγορών της Ευρώπης* ωστόσο παρέμεινε σε χαμηλότερα επίπεδα από αυτές

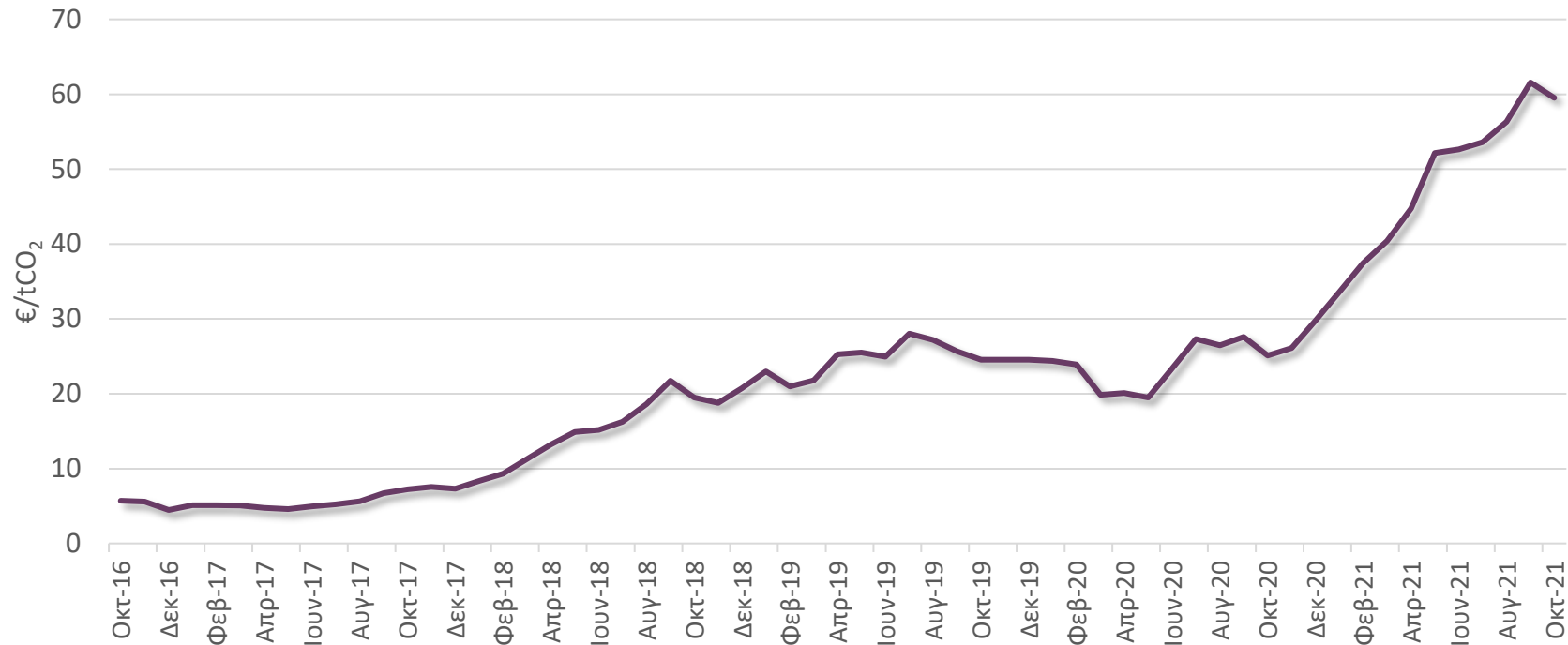
Πηγή: Quarterly Report on European Gas Markets, DG Energy (2016-2021) έως Q2/2021 (πλέον πρόσφατα διαθέσιμα στοιχεία).

* Για την Ελλάδα απεικονίζονται οι τιμές LNG και EBP2 ενώ, για τις αγορές Ολλανδίας και Γερμανίας οι τιμές στα αντίστοιχα HUB, όπου EBP είναι η εκτιμώμενη τιμή στα σύνορα μεταξύ δύο χωρών (Estimated Border Price), η οποία δεν περιλαμβάνει το περιθώριο κέρδους του πωλητή.

Το δεύτερο τρίμηνο του 2021, η μέση τιμή εισαγωγής φυσικού αερίου στην Ελλάδα ήταν 25% χαμηλότερη σε σχέση με τη μέση spot τιμή στις αγορές Ολλανδίας και Γερμανίας.

Μείωση της μέσης τιμής δικαιωμάτων εκπομπών CO₂

Η μέση τιμή δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ (EU Allowance) σημείωσε μικρή πτώση τον Οκτώβριο, μετά την έντονα ανοδική πορεία (+145%) τους προηγούμενους 11 μήνες*

Πηγή: ΛΑΓΗΕ, έως 10/2021

*Λόγω έλλειψης δεδομένων η τιμή του Ιανουαρίου υπολογίστηκε ως γραμμική παρεμβολή των τιμών του Δεκεμβρίου και Φεβρουαρίου.

Τον Οκτώβριο η μέση τιμή των δικαιωμάτων εκπομπών CO₂ μειώθηκε κατά 3,3% σε σχέση με τον προηγούμενο μήνα και διαμορφώθηκε στα 59,52 €/tCO₂.

Περιεχόμενα

- Σύνοψη
- Τάσεις στην Ελληνική Οικονομία
- Εξελίξεις στη Βιομηχανία
- Διεθνές περιβάλλον
- Ενέργεια
- **Ειδικό θέμα: Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Ελλάδα 2.0)**

Ειδικό θέμα:

«Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Ελλάδα 2.0)»

Διαδικασία διαμόρφωσης Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

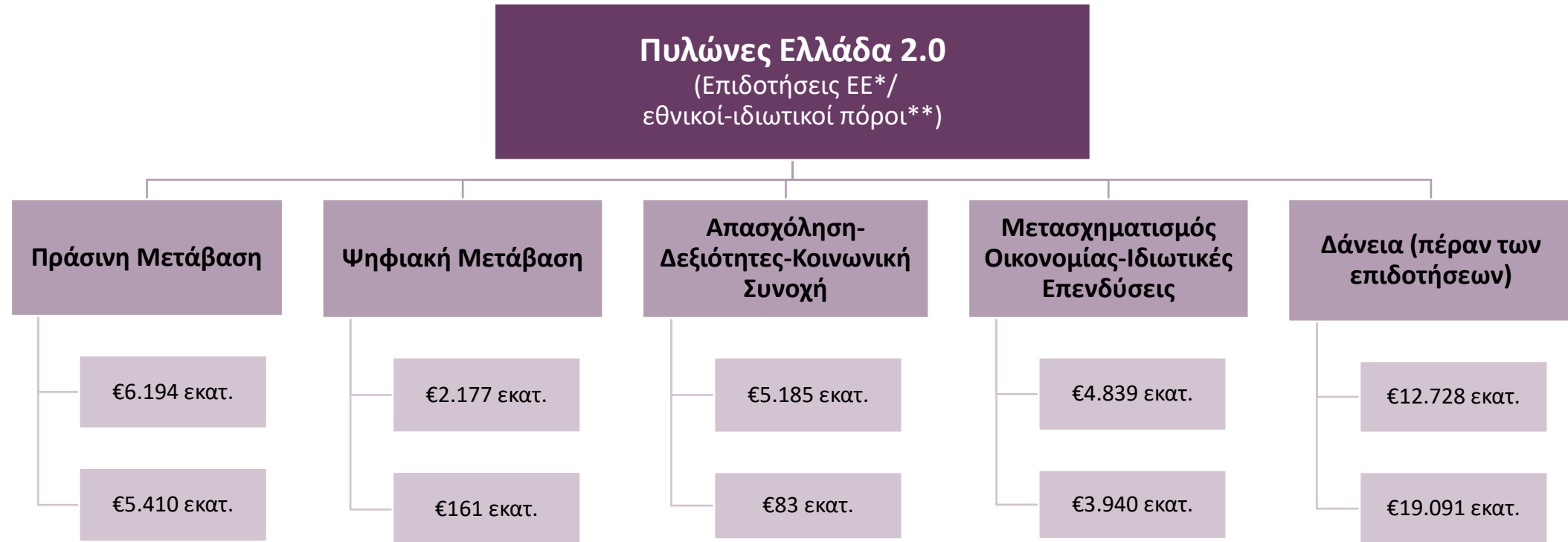
Το Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (Ελλάδα 2.0) ευθυγραμμίζεται με τις Ειδικές ανά Χώρα Συστάσεις (CSR) της Ευρωπαϊκής Επιτροπής, στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου 2019 και 2020 και διαμορφώθηκε με βάση τις εθνικές προτεραιότητες, λαμβάνοντας υπόψη και τις προτάσεις της «Έκθεσης Πισσαρίδη».

Το ΕΣΑΑ σχετίζεται με και συμπληρώνει εθνικές στρατηγικές και σχέδια δράσης:

- Εθνικό Σχέδιο για την Ενέργεια και το Κλίμα (ΕΣΕΚ)
- Ψηφιακή Βίβλος
- Εθνικό Στρατηγικό Σχέδιο Μεταφορών
- Εθνική Στρατηγική για την Ανώτατη Εκπαίδευση
- Ελληνικό Σχέδιο Εγγύησης για τη Νεολαία
- Εθνικό Σχέδιο Δράσης για την Ισότητα των Φύλων 2021-2025
- Εθνικό και Εδαφικά Σχέδια Δίκαιης Μετάβασης

Πηγή: Ελλάδα2.0 - Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (κυρίως μέρος Σχεδίου)

Προϋπολογισμός ανά Πυλώνα του Εθνικού Σχεδίου Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας

- **Σύνολο Επιδοτήσεων: €18.395 εκατ. από ΕΕ, €9.564 εκατ. από εθνικούς και ιδιωτικούς πόρους**
- **Σύνολο δανείων: €12.728 εκατ. από ΕΕ, €19.091 εκατ. από εγχώριες πηγές**

*Προϋπολογισμός NextGenerationEU, **εκτιμήσεις Ελλάδα 2.0

Πηγή: Ελλάδα2.0 - Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (κυρίως μέρος Σχεδίου)

Άξονες επενδύσεων Σχεδίου Ανάκαμψης

Πράσινη Μετάβαση

Μετάβαση σε νέο ενεργειακό μοντέλο φιλικό στο περιβάλλον (€2.348 εκατ.)

Ενεργειακή αναβάθμιση κτιριακού αποθέματος και χωροταξική μεταρρύθμιση (€5.225 εκατ.)

Μετάβαση σε πράσινο και βιώσιμο σύστημα μεταφορών (€1.305 εκατ.)

Αειφόρος χρήση πόρων, ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή, βιοποικιλότητα (€2.726 εκατ.)

Ψηφιακή Μετάβαση

Συνδεσιμότητα για πολίτες-επιχειρήσεις-κράτος (€582 εκατ.)

Ψηφιακός μετασχηματισμός κράτους (€1.281 εκατ.)

Ψηφιακός μετασχηματισμός επιχειρήσεων (€475 εκατ.)

Απασχόληση, Δεξιότητες, Κοινωνική Συνοχή

Αύξηση θέσεων εργασίας και προώθηση συμμετοχής στην αγορά εργασίας (€776 εκατ.)

Ενίσχυση ψηφιακών δυνατοτήτων εκπαίδευσης, εκσυγχρονισμός επαγγελματικής εκπαίδευσης-κατάρτισης (€2.395 εκατ.)

Ενίσχυση προσβασιμότητας-αποτελεσματικότητας-ποιότητας του συστήματος υγείας (€1.486 εκατ.)

Αύξηση πρόσβασης σε αποτελεσματικές και χωρίς αποκλεισμούς κοινωνικές πολιτικές (€611 εκατ.)

Ιδιωτικές επενδύσεις και μετασχηματισμός της οικονομίας

Φορολογικά εργαλεία για ανάπτυξη-βελτίωση φορολογικής διοίκησης (€215 εκατ.)

Εκσυγχρονισμός δημόσιας διοίκησης (€189 εκατ.)

Βελτίωση αποτελεσματικότητας του συστήματος δικαιοσύνης (€464 εκατ.)

Ενίσχυση του χρηματοπιστωτικού τομέα και των κεφαλαιαγορών (€21 εκατ.)

Προώθηση έρευνας-καινοτομίας (€612 εκατ.)

Εκσυγχρονισμός-βελτίωση ανθεκτικότητας κύριων κλάδων της χώρας (€7.233 εκατ.)

Βελτίωση ανταγωνιστικότητας, προώθηση ιδιωτικών επενδύσεων-εξαγωγών (€5 εκατ.)

Τεχνική βοήθεια (€40 εκατ.)

Πηγή: Ελλάδα2.0 - Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (κυρίως μέρος Σχεδίου)

Ενταγμένα έργα στο Ταμείο Ανάκαμψης που αφορούν και τη Βιομηχανία

Πράσινη Μετάβαση

- Προμήθεια 220 ηλεκτρικών λεωφορείων (προϋπ.: €136,04 εκατ.)
- Διασύνδεση Κυκλάδων με ηπειρωτικό Σύστημα Μεταφοράς Ηλεκτρικής ενέργειας (Δ-Φάση, προϋπ.: €164,5 εκατ.)
- Έργα αντιπλημμυρικής προστασίας (προϋπ.: €65 εκατ.)
- Έργα ύδρευσης: Σε Πρέβεζα-Άρτα-Λευκάδα (προϋπ.: €133 εκατ.), Κατασκευή φράγματος Τσικνιά στην Λέσβο (προϋπ.: €106,8 εκατ.)
- Κατασκευή τμήματος Τρίκαλα – Εγνατία του Αυτοκινητόδρομου Κεντρικής Ελλάδας (Ε65) (προϋπ.: €480 εκατ.)

Ψηφιακή Μετάβαση

- Επέκταση και υποστήριξη του Εθνικού Δικτύου Τηλεπικοινωνιών – Σύζευξιν II (προϋπ.: €32,1 εκατ.)
- Ενιαία Ψηφιακή Υποδομή για την Εξυπηρέτηση Πολιτών και Επιχειρήσεων (προϋπ.: €69,4 δισεκ.)
- Υπηρεσίες διαδικτύου για την επίτευξη της διαλειτουργικότητας μεταξύ των πληροφοριακών συστημάτων της Δημόσιας Διοίκησης (προϋπ.: €27,9 δισεκ.)

Απασχόληση, Δεξιότητες, Κοινωνική Συνοχή

- Δικτυακή αναβάθμιση με οπτικές ίνες για το δίκτυο GRNET (προϋπ.: €30,5 εκατ.)

Ιδιωτικές επενδύσεις - μετασχηματισμός της οικονομίας

- Εξωστρεφής Γεωργία: ανάπτυξη - αναβάθμιση ψηφιακών εφαρμογών για εξαγωγές και εισαγωγές αγροτικών προϊόντων (προϋπ.: €20,7 εκατ.)
- Αναβάθμιση πληροφοριακών συστημάτων της ΑΑΔΕ (προϋπ.: €8 εκατ.)
- Μεταρρύθμιση Δημοσιονομικού Συστήματος σε Κεντρική Διοίκηση και Γεν. Κυβέρνηση (προϋπ.: €36,1 εκατ.)
- Βελτίωση εξοπλισμού ΑΑΔΕ για παροχή αναβαθμισμένων υπηρεσιών στους φορολογούμενους (προϋπ.: €12,2 εκατ.)

Έως τώρα έχουν ενταχθεί στο Ταμείο Ανάκαμψης 48 έργα, συνολικού προϋπολογισμού €2,76 δισεκ.

Πηγή: Ελλάδα2.0 - Εθνικό Σχέδιο Ανάκαμψης και Ανθεκτικότητας (κυρίως μέρος Σχεδίου)